aikštelės ir vieškelio Vilkyškiai–Šereiklaukis plotą. Atsižvelgiant į žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų duomenis, pateikti pasiūlymai pakoreguoti takų per papėdės gyvenvietę vietą.

Papėdės gyvenvietėje 2008 m. ištirtas bendras 144 m² dydžio plotas, nustatyta, kad ji gyvavo visą geležies amžių – pradedant nuo pirmųjų amžių po Kr. ir baigiant XIII a. pabaiga – skalvių genties nukariavimu. Nesant bent kiek detalesnių skalvių keramikos studijų, tiksliau išskirti papėdės gyvenvietės apgyvendinimo etapus neįmanoma, tačiau pagal šių tyrimų metu surastą keramiką jau galima bandyti sudaryti bent jau preliminarią tokios keramikos raidos skalę.

Opstainys (Vilkyškiai) hillfort and unenclosed settlement site

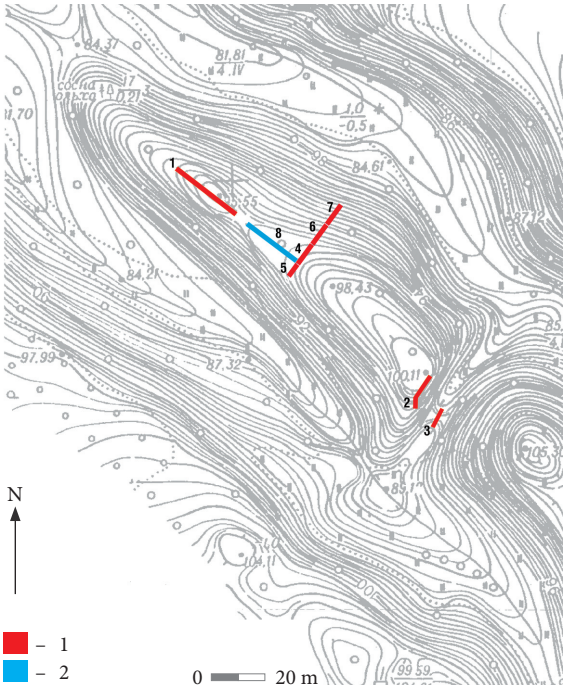
Opstainys hillfort I (West Lithuania) has been known since the mid-19th century (Fig. 1), but beginning in the post-war years it has incorrectly been called Vilkyškiai. In 2008, a total area of 42 m² was excavated there and 144 m² to the N, E, and S at the unenclosed settlement site. At the site of future stairs on the S edge of the hilltop and on the SE slope was discovered a 0.5–2 m thick clayey cultural layer with a comparatively large quantity of hand built pottery and isolated individual metal artefacts, which included three burnt iron artefacts (Fig. 2) that were discovered on the slope among cremated bones, which could be human.

An intense cultural layer up to 1 m thick (Fig. 4) with abundant flat-bottomed pits in the sterile soil (Fig. 3) exists at the settlement site. The artefacts discovered during the investigation, the majority of which were hand built pottery, some of which was decorated in various ways (Fig. 5), broadly date to the 1st – early 2nd millennium and can be attributed to the Scalvians.

Gintautas Zabiela

Šeimyniškėlių piliakalnio papilių tyrinėjimai

2008 m. buvo pratęsti Šeimyniškėlių piliakalnio (Anykščių r., Anykščių sen.) papilių tyrinėjimai, pradėti 2007 m. (*ATL 2007 me-*

1 pav. Tyrinėta vieta pirmajame Šeimyniškėlių piliakalnio papilyje: 1 – iki 2008 m. tyrinėtos vietos; 2 – 2008 m. tyrinėtos vietos. A. Janonytės brėž.

Fig. 1. The excavated area at the site of fortified settlement I at the foot of the Šeimyniškėliai hill fort: 1 – excavated places before 2008; 2 – excavated places in 2008.

tais, V., 2008, p. 141–144). Pirmajame papilyje (į ŠV nuo piliakalnio) ištirtas 40 m² dydžio ***plotas 8*** (20x2 m). Jis kastas į ŠV nuo 2007 m. kasto ploto 4 kv. 1-2B, išilgai papilio aikštelės smailėjančio ŠV krašto, link griovio ir pylimo (1 pav.). Plotas orientuotas beveik PR–ŠV (120–300°) kryptimi. Kultūrinis sluoksnis tyrinėtoje vietoje sunaikintas XX a. I pusės arimų metu. Įžemyje aptiktos dvi papilio naudojimo laikui skiriamos duobės.

Ploto 8 Š kampe, įžemyje – balkšvame molyje – atkasta 150x60 cm dydžio, 40 cm gylio nuo žemės paviršiaus ir 10 cm gylio nuo įžemio paviršiaus *duobė 1* plokščiu dugnu, užpildyta pilka žeme be radinių. Duobė išėjo už P8 ŠV ir ŠR sienelių ribų, tad jos tikrieji dydžiai ir paskirtis liko neaiškūs. Greičiausiai tai įkasto medinio stulpo nuo papilio aikštelės pakraščio įtvirtinimų duobės apačia.

Ploto 8 ŠR krašte 30 cm gylyje įžemyje išryškėjo ovalios 80x40 cm dydžio *duobės 2* kampas. Pati duobė užpildyta pilka žeme su gausiu smulkiu oranžiniu molio tinku ir smulkiais angliukais. Duobė gilėjo į tiriamo ploto ŠR šoną ir išėjo už P8 ŠR sienelės ribų. Jos gylis 30 cm, sienelės nuolaidžios (jų įžemis – molis – perdegęs (rausvesnis)). ŠR sienelėje, duobės užpilde, 30 cm gylyje aptiktas 24x7x per 6 cm dydžio pailgas rausvo granito akmuo.

2 pav. Geležies gargažė. G. Zabielos nuotr.

Fig. 2. Iron slag. 0 3 cm

Jokių kitų radinių duobėje nebuvo. Tai išlikusios krosnies įgilintos dalies kraštas.

Antrajame Šeimyniškėlių piliakalnio papilyje (į PR nuo piliakalnio) archeologiniai tyrinėjimai vykdyti dviejose vietose: būsimos medinės tvoros apie AM planuojamą aptverti sklypą papilio ŠR dalyje vietoje (iškasta 15 šurfų – 15 m²) bei kelio link piliakalnio apšvietimo požeminio elektros kabelio vietoje papilio ŠR ir ŠV pakraščiuose (174 m ilgio, 35 cm pločio ir 60 cm gylio griovelis – bendras 60,9 m² plotas). Abiem atvejais aiškesnio kultūrinio sluoksnio neaptikta. Jį buvus liudija tik šurfe 1 aptiktas geležies gargažės gabalas (2 pav.).

2008 m. Šeimyniškėlių piliakalnio papilių tyrinėjimai tik patvirtino jau turimus duomenis apie šio archeologijos paminklų komplekso raidą.

The excavation of fortified settlement sites at the foot of the Šeimyniškėliai hill fort site

In 2008 area 8 (40 m²) was excavated at the site of fortified settlement I at the foot of the Šeimyniškėliai hill fort site (East Lithuania, Anykščiai District) (Fig. 1). Post and oven sites from the period when the hill fort existed were discovered at the sterile soil level. No cultural layer was found in the test pits and an electric cable ditch (a total area of 75.9 m²) dug at the site of fortified settlement II, only iron slag (Fig. 2).